

تولید آنتيбادي ضد IgG انسان در مرغ و تخلیص آن از زرده به

روش کروماتوگرافی جذبی

شهلا کرانی^۱، دکتر علی مصطفایی^۲، دکتر زهیر حسن^۳، عباس رستمیان^۴، نسیم خزایی^۵

۱- مربي بيوشيامي گروه بيوالوژي، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامي

۲- دانشيار ايونولوژي مرکز تحقیقات بيوالوژي پزشكی، دانشگاه علوم پزشكی كرمانشاه (مؤلف مسئول) amostafaie@kums.ac.ir

۳- استاد ايونولوژي گروه ايونولوژي، دانشکده علوم پزشكی، دانشگاه تربیت مدرس

۴- مربي زيست شناسی سلوی مرکز تحقیقات بيوالوژي پزشكی، دانشگاه علوم پزشكی كرمانشاه

۵- مربي بيوشيامي مرکز تحقیقات بيوالوژي پزشكی، دانشگاه علوم پزشكی كرمانشاه

چکیده

زمینه و هدف: زرده ختم مرغ منبعی سرشار و قابل دسترس از ایونوگلوبولین Y (IgY) است، که امكان استفاده از آن در تشخيص طبی و درمان عليه عوامل ميكروبی وجود دارد. در مطالعه حاضر با اين سازي مرغ عليه IgG انسان، آنتيбادي اختصاصي عليه اين آنتيژن توليد و از زرده ختم مرغ خالص گردید.

روش بررسی: پس از اين سازي مرغ عليه IgG خالص انساني، IgY اختصاصي از زرده با روش محلول سازي در آب مقطر اسيدي استخراج و با روش هاي ترسيب توسط پلي اتيلن گلیگول 6000 (PEG) و کروماتوگرافی جذبی تخلیص شد. برای تخمین وزن مولکولي و نقطه ايزوالكتريک محصول، به ترتیب از روش هاي الکتروفورز در ژل پلي آکريل آميد (SDS-PAGE) و ايزوالكتريک فوكوسینگ (IEF) و برای اندازه گيري فعالیت آن از آزمون الایزا استفاده شد.

يافته ها: نتایج نشان داد که IgY ضد IgG انسان با راندمان بيش از 75 درصد و خلوص نزدیک به 99 درصد بدست آمده است. بعلاوه، وزن مولکول كامل IgY معادل 190 و وزن زنجيره هاي سبك و سنگين آن به ترتیب 27 و 67 کيلوودالتون تخمین زده شد.

نتیجه گیری: محصول مطالعه حاضر ميتواند در اندازه گيري آنتيбادي از کلاس IgG در تشخيص انواعي از بيماريها بكار رود.

کلید واژه ها: IgY، IgG انسان، کروماتوگرافی جذبی، تخلیص
وصول مقاله: 84/7/26 اصلاح نهايی: 84/2/18 پذيرش مقاله: 84/9/22

استافيلوكوك را ندارد (4-5).
سيستم كمپلمان را فعال نمی سازد (6-7)

و به فاكتور روماتوئيدي (RF) وصل نمی شود (8). بعلاوه IgY از نظر نظر وزن مولکولي، نقطه ايزوالكتريک و ميل اتصال نيز با IgG پستانداران تفاوت دارد (9-10).

تفاوت فيلوژني آنتيژنهای بدن پرنده با بسياري از آنتيژنهای از جمله آنتيژنهای

مقدمه

IgY عمده ترین کلاس آنتيбادي در سرم پرندگان است. نام اين کلاس آنتيбادي به دليل فراوانی آن در زرده است (1-2). IgY از نظر ساختمان و عملکرد، تفاوتهاي قابل توجهی با ايونوگلوبولین هاي سرم پستانداران از جمله IgG دارد (3).

برای مثال اين آنتيбادي قابلیت اتصال به پروتئین G استپتيوكوك یا پروتئین A

ادجوان کامل فروند (سیگما) اضافه و بخوبی مخلوط گردید تا امولسیون غلیظی از آن تهیه شد. به هر مرغ ۰/۵ میلی لیتر از مخلوط آنتی زنی در چندین نقطه از بدن به صورت زیر پوستی و درون عضله (عضله سینه) تزریق گردید. سه تزریق یادآور از آنتی زن در ادجوان ناقص فروند (سیگما) به فوائل سه هفته ای انجام گرفت. پس از اطمینان از این سازی مناسب مرغها (با روش الایزا که شرح آن در بخش‌های بعدی خواهد آمد)، تخم مرغها روزانه جمع آوری و در دمای ۴ درجه سانتیگراد نگهداری شد.

استخراج IgY از زرد

استخراج IgY از زرد به روش آکیتا و ناکایی انجام گرفت (12). برای این‌کار ابتدا زرد تخم مرغ از سفیده آن، جدا و با آب دیونیزه شسته شد. سپس غشای محافظ آن جدا و دور اندخته شد. زرد ۱۰ بار با محلول اسیدکلریدریک سه میلی‌مولار سرد، رقیق گردید تا سوسپانسیونی با pH نهایی پنج بدست آمد. سوسپانسیون حاصله مدت شش ساعت در دمای چهار درجه سانتیگراد نگهداری گردید. سپس به مدت ۳۰ دقیقه در دمای چهار درجه سانتیگراد در ۱۵۰۰۰ g مانع ترشیف و اتمن شماره یک عبور داده شد و برای مراحل بعد نگهداری شد.

خلاص سازی IgY

مرحله اول خالص سازی IgY ترسیب با پلی‌اتیلن‌گلیکول ۶۰۰۰ (مرک) بود که با تغییراتی نسبت به روش پولسن (20) انجام گرفت. برای این‌کار، از محلول

پستانداران، این امکان را میدهد که پاسخ هومورال مناسبی در مرغ علیه این آنتی‌زنها القا نمود و آنتی‌بادی با تیتر و تمایل بیشتری نسبت به میزبانها ی پستاندار تولید کرد (6-11). بعلاوه تولید آنتی‌بادی از زرد، مخصوص عمل بیشتری در حیوانات به تولید آنتی‌بادی در حیوانات آزمایشگاهی دارد (12) و نیازمند استفاده از روش‌های ته‌اجمی مانند خونگیری و استرس بر حیوان و آزمایشگر نیست (13). از سالها پیش تحقیقات گسترده‌ای برای استفاده از IgY به اهداف تشخیص طبی و همچنین استفاده درمانی آن علیه انواعی از عوامل عفونی بخصوص عوامل عفونی بیماری‌های روده‌ای صورت گرفته است (14-16). با توجه به اهمیت روزافزون IgY، محققین روش‌های مختلفی برای تولید این نوع آنتی‌بادی در مرغ و تخلیص آن از زرد تخم مرغ یافته‌اند (4 و 11 و 17-19). تفاوت این روش‌ها که عمدها بر پایه اشکال مختلف کروماتوگرافی طراحی شده‌اند، در درجه خلوص و راندمان محصول عمل می‌باشد. به دلیل اهمیت اندازه‌گیری IgG در تشخیص طبی، در این مطالعه آنتی‌بادی ضد آن در مرغ تولید گردید و این آنتی‌بادی از زرد تخلیص و تعیین خصوصیت گردید.

روش بررسی

این سازی مرغها: IgG خالص انسان (سیگما) در غلظت یک میلی‌گرم در میلی‌لیتر در بافر فسفات نمکی (PBS) حل و با فیلتر ۰/۲ میکرون استریل گردید. به یک حجم از محلول IgG یک حجم

ستون شیشه‌ای مناسب ریخته شد. سپس با مقدار کافی از PBS شسته شد تا به تعادل رسید. رسوب حاوی IgY در غلظت 10 میلی‌گرم در میلی‌لیتر در PBS حل گردید و در هر آزمون حدود 200 میلی‌گرم از آن با سرعت 10 میلی‌لیتر در ساعت وارد ستون شد. پس از ورود نمونه، جریان PBS با سرعت 20 میلی‌لیتر در ساعت بر ستون برقرار گردید. پس از رسیدن جذب مایع خروجی به حدود صفر (در طول موج 280 نانومتر) با فر گلیسین 0/1 مولار با pH 2/8 با سرعت 10 میلی‌لیتر در ساعت بر ستون اعمال شد. مایع خروجی در حجم‌های 2 میلی‌لیتری در لوله‌های آزمایش که قبلًا مقدار 0/2 میلی‌لیتر با فر تریس-HCl یک مولار با pH 8 در آنها ریخته شده بود، مجموع آوری گردید.

اندازه‌گیری غلظت پروتئین

غلظت پروتئین به روش UV اندازه‌گیری گردید (21). در این روش جذب نمونه‌ها در طول موج‌های 280 و 260 نانومتر توسط اسپکتروفوتومتر (شیماتزو، ژاپن) اندازه‌گیری و غلظت پروتئین طبق فرمول زیر محاسبه شد.

$$(0/76 \times \text{جذب در } 260 \text{ نانومتر}) - (1/55 \times \text{جذب در } 280 \text{ نانومتر})$$

غلظت IgY خالص نیز به روش UV طبق فرمول زیر محاسبه گردید.

$$\text{ضریب خاموشی IgY} / \text{جذب در } 280 \text{ نانومتر} = (mg/ml)$$

ضریب خاموشی IgY خالص = $1.4 \frac{cm^{-1} mg^{-1}}{ml}$ در نظر گرفته شد

کلروفورز در ژل پلی‌آکریل آمید در حضور سدیم دودسیل سولفات

PEG 40 درصد در آب مقطر، به عصاره پروتئینی حاوی IgY اضافه شد تا غلظت نهايی PEG در آن به 12 درصد رسید. اينکار در دماي اتاق و روی همزن مغناطيسی انجام گرفت. خلوط حاصله به مدت 30 دقیقه در دماي چهار درجه سانتيگراد در 10000 g سانتریفوج گردید. رسوب از مایع رویي جدا و برای مرحله بعدی نگهداري شد.

مرحله نهايی تخلیص IgY با استفاده كروماتوگرافی جذبي که واجد ليگاند IgG انساني بود، انجام گرفت. برای اينکار دو گرم سفاروز 4 بي فعال شده با سیانوژن برمید (فارماسيا) سه بار هر بار با 100 میلی‌لیتر اسيد كلريدريك يك ميليمولار شسته شد تا متورم گردد. برای رسوب دادن ژل از سانتریفوج (800 g) به مدت 10 دقیقه استفاده شد.

15 میلی‌لیتر محلول IgG خالص انساني در غلظت 2 میلی‌گرم در 0/1 میلی‌لیتر در بافر كربنات 0/1 مولار با pH=8/5 سدیم كلرید سدیم 0/5 مولار به ژل اضافه شد. خلوط، 2 ساعت در دماي اتاق بر روی روتاتور با حرکت آرام قرار گرفت. سپس به آن 100 میلی‌لیتر محلول گلیسين 0/2 مولار با pH=8 حاوی كلرید سدیم 0/5 مولار اضافه گردید و برای حداقل 2 ساعت در دماي اتاق قرار گرفت. مایع رویي دکانته شد و ژل 5 بار به طور متنابه با دو نوع بافر استات 0/1 مولار با pH 4 حاوی كلرید سدیم 0/5 مولار و تریس 0/1 مولار با pH 8 حاوی كلرید سدیم 0/5 مولار شسته شد. ژل حاصله در يك

پلیت‌ها پنج بار با PBS-T شسته شد. در مرحله بعد 100 میکروولیتر آنتی‌بادی خرگوشی ضد IgY (گونژوگه با آنژیم پراکسیداز از شرکت سیگما) که 40000 بار با PBS-T رقیق شده بود، به چاهک‌ها اضافه گردید و به مدت یک ساعت در دمای اتاق نگهداری شد. پلیت‌ها پنج بار با محلول PBS-T شسته شد و در نهایت 100 میکروولیتر از سوبسترای ترا متیل بنزیدین و آب اکسیژنه (داکو) به چاهک‌ها اضافه شد. واکنش پس از 15 دقیقه با افزودن 50 میکروولیتر اسید سولفوریک پنج درصد متوقف گردید و جذب چاهک‌ها در 450 نانومتر توسط الایزا ریدر (Bio-TEK instruments) خوانده شد.

ایزوالکتروفوکوسینگ
ایزوالکتریک فوکوسینگ به روش آبگیری مجدد در محدوده 8-4 pH انجام گرفت (24، 25). برای این کار، ژل پلی‌اکریل آمید در غلظت 4/2 درصد در عدم حضور آمفولیت‌ها و مواد حلکننده پروتئین برابر روی طلق‌های قابل اتصال به ژل (GelBond PAG film) تهیه شد و پس از شستشو و خشک کردن، در حضور اوره 9 مولار، CHAPS دو درصد، آمفولیت 6 درصد (v/v) (به نسبت مساوی از آمفولین 4-6/5 و 5-8) و DTT 20 میلی‌مولار جدداً متورم گردید. نمونه‌ها در 9 سافر حلکننده حاوی اوره 9 مولار، CHAPS 4 درصد، آمفولیت 2 درصد (به نسبت مساوی از آمفولین 4-6/5 و 5-8) و DTT 80 میلی‌مولار حل شد. نمونه‌گذاری با کاغذ‌های نمونه‌گذاری در نزدیکی کاتد انجام گرفت. قبل

SDS-PAGE غیراحیایی بر اساس روش لاملی (23) در ژل جداسازنده 10 درصد و ژل متراکم‌کننده 4 درصد و SDS-PAGE احیایی در ژل جداسازنده 4/13 درصد و ژل متراکم‌کننده 4 درصد انجام گرفت. چهار حجم نمونه به یک حجم بافر نمونه (5x) افزوده شد و پنج دقیقه در آب جوش قرار گرفت. 10 میکروولیتر از هر نمونه به چاهک‌ها اضافه و در ولتاژ ثابت 150 ولت الکتروفورز شد. پس از الکتروفورز، ژل با کوماسی آبی R-350 (فارماسیا) رنگ‌آمیزی شد. در موارد لازم، تراکم و درصد باندهای پروتئین در ژل با دستگاه تراکم‌سنج (هلنا) تعیین گردید. **اندازه‌گیری فعالیت Ig** با آزمون الایزا

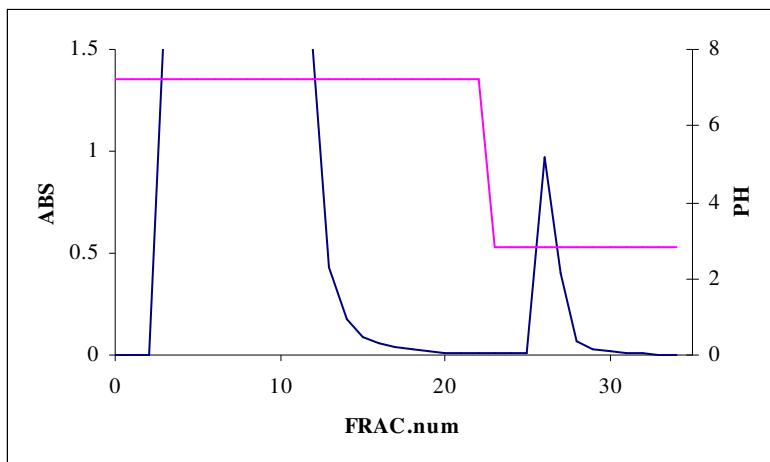
فعالیت آنتی‌بادی ضد IgG با روش الایزا اندازه‌گیری شد. برای اینکار، به هر چاهک 100 میکروپلیت (نانک) میکروولیتر از محلول IgG انسانی با غلظت 10 میکروگرم در میلی‌لیتر در PBS اضافه گردید. میکروپلیت‌ها به مدت 2 ساعت در دمای 37 درجه سانتیگراد نگهداری شد. بعد از زمان فوق، محتوای چاهک‌ها تخلیه و 250 میکروولیتر PBS حاوی توین بیست 0/5 درصد اضافه شد و پلیت‌ها 15 دقیقه در دمای اتاق قرار داده شد. پلیت‌ها سه بار با محلول PBS حاوی (PBS-T) توین بیست 0/05 درصد شسته شد. 100 میکروولیتر از نمونه‌های رقیق شده با PBS-T به حالت دوبله به چاهک‌ها اضافه گردید و به مدت یک ساعت در دمای اتاق نگهداری شد.

تشکیل می‌دهد. بعد از کروماتوگرافی جذبی که نتیجه آن در شکل ۱ آمده است، ۴-۵ درصد بخش IgY موجود در عصاره به ستون چسبید. این کروماتوگرام حاوی دو قله پروتئینی عمده بود. قله اول که همراه با فر شوینده از ستون خارج گردید، مربوط به پروتئینهای عصاره زرده غیر از آنتیبادی ضد IgG انسان است. قله دوم که بعد از تغییر pH توسط گلیسین از ستون خارج گردید، مربوط به IgY ضد IgG انسان است که ۴-۵ درصد محتوای IgY و حدود ۰/۵ درصد محتوای پروتئینی زردہ را تشکیل می‌دهد.

از نمونه‌گذاری، ژل برای مدت ۲۰ دقیقه در ولتاژ ۷۰۰ ولت الکتروفورز گردید. پس از نمونه‌گذاری، الکتروفورز در سه مرحله صورت گرفت. ابتدا مرحله نفوذپذیری به مدت ۶۰ ۰/۰ دقیقه در شب ولتاژ ۵۰۰ - ۲۵۰۰ ولت صورت گرفت. سپس کاغذهای نمونه‌گذاری برداشته شد و ژل به مدت ۴ ساعت در ولتاژ ۳۰۰۰ ولت (مرحله جداسازی) و سپس ۲۰ دقیقه در ولتاژ ۳۰۰۰ ولت (نازک شدن باندها) الکتروفورز گردید. پس از اتمام الکتروفورز، ژل با کوماسی ۲۵۰- G رنگ‌آمیزی شد (۲۳).

یافته‌ها

با توجه به غلظت تمام پروتئین و مقدار نسبی IgY در عصاره اسیدی زرد، معلوم گردید که ۱۵-۱۷ IgY درصد محتوای پروتئینی این عصاره را

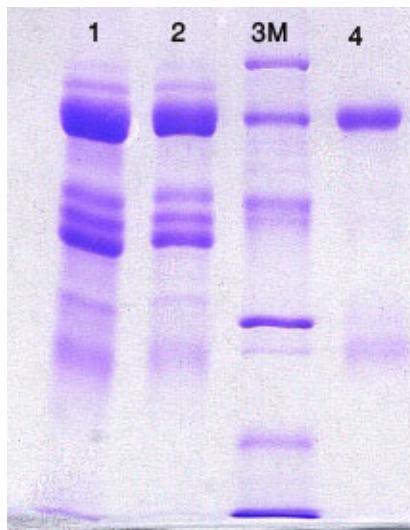

شکل ۱: کروماتوگرافی جذبی عصاره زردہ در ستون سفاروز ۴ بی حاوی لیگاند IgG انسان

در مقایسه با فرآکسیون PEG ستون ۱ در این شکل مربوط به پروتئینهای ترسیب نموده است. شکل ۲ الکتروفورز توسط PEG است که حاوی چندین باند پروتئین پرمقدار و

الکتروفورز مربوط به دو قله حاصل از کروماتوگرافی جذبی در اشکال ۳ و ۲ آمده است. شکل ۲ الکتروفورز غیراحیایی محتوای این دو قله

ستون 3 این شکل مربوط به محتوای قله دوم کروماتوگرافی جذبی است که به صورت دو باند مشخص دیده می‌شود. این دو باند که مربوط به زنجیرهای سبک و سنگین IgY است، در مقایسه با مارکرهاي وزني پايان (فارماسيما) به ترتيب در موقعیت 67 و 27 کيلودالتون قرار دارند. اين نوع الکتروفورز نيز خلوص محصول بدستآمده را به وضوح نشان مي‌هد.

شکل 3: SDS-PAGE احیایی پروتئین‌های فراکسون PEG (ستون 1)، قله اول (ستون 2) و قله دوم (ستون 3) کروماتوگرافی جذبی. ستون M از پایان به بالا شامل مارکرهای وزنی با اوزان 14، 20، 30، 45، 67، 97 است.

بررسی راندمان فعالیت محصول IgY با روش الایزا نشان داد که محصول بدست آمده بیش از 75 فعالیت تمام آنتیبادی دارا می‌باشد.

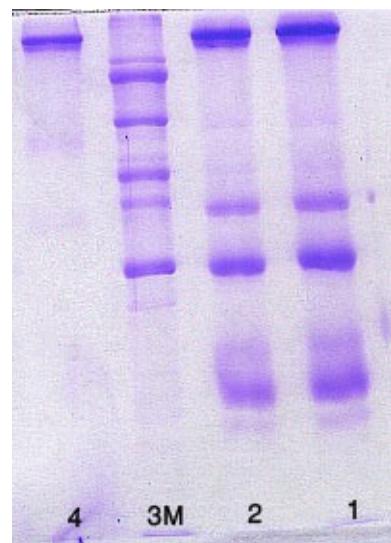
الگوی IEF پروتئین‌های عصاره در مقایسه با IgY بدست آمده به روش‌های کروماتوگرافی جذبی در شرایط و اسرشته‌کننده در 4 pH آمده است. در این شرایط زنجیره سنگین و سبک IgY به صورت

انواعی از پروتئین‌های کم مقدار است.

ستون 2 مربوط به قله اول و شامل تقریباً تمام پروتئین‌های ترسیب شده توسط PEG می‌باشد و الگوی آن شباهت زیادی با ستون 1 دارد.

ستون 3 مربوط به بخش جذب شده به ستون جذبی است که به صورت یک باند در موقعیت وزنی 190 کيلودالتون در مقایسه با مارکرهاي وزن مولکولی بالا (فارماسيما) دیده می‌شود.

نتایج تراکم‌سنجی نشان داد که خلوص این پروتئین از 16/4 درصد در فرaksiون PEG (ستون 1) به نزدیک 99 درصد در کروماتوگرافی جذبی رسیده است (ستون 4) و ناخالصی آن نامحسوس است.

شکل 2:
SDS-

PAGE غیراحیایی پروتئین‌های فراکسون PEG (ستون 1)، قله اول (ستون 2) و قله دوم (ستون 3) کروماتوگرافی جذبی. ستون M از پایان به بالا شامل مارکرهای وزنی با اوزان 53، 76، 116، 170، 212 کيلو دالتون است.

در شکل 3 الکتروفورز احیایی غونه‌ها آمده است.

ایزو الکتریک آنها در شرایط آزمایش است.

دو منطقه منتشره، به ترتیب در محدوده pH 4/8-5/1 و 5/4-5/2 pH دیده می‌شوند. با توجه به پلیکلونال بودن آنتیبادی، بخش عمده این دو زنجیره به صورت دو باند مشخص، به ترتیب در pH 5 و 5/25 قرار دارد که بیانگر نقاط

شکل 4: ایزو الکتریک فوکوسینگ پروتئین‌های فراکسیون PEG (ستون بالا)، محصول کروماتوگرافی جذبی (ستون پایین) و مارکرهای محدوده باز (فارماسیا) (ستون وسط).

پروتئین‌های آبدوست از جمله IgY از زردۀ تخم مرغ است (17). با افزودن روش ترسیب با PEG در این مطالعه که بر اساس روش پولسن انجام گرفت (20)، بخش حاوی IgY به شکل مطلوبی رسوب کرد و ادامه کار را ساده‌تر نمود. از جمله مزیتهاي استفاده از PEG برای رسوب‌هی پروتئین‌ها امکان کاربرد این ماده رسوب‌هندۀ در دمای‌های بالاتر از صفر درجه سانتیگراد، بدون احتمال و اسرشته‌شدن پروتئین‌ها می‌باشد (26، 27). بعلاوه در روش ترسیب با PEG بر خلاف ترسیب توسط نمک، رسوب حاصله نیازی به دیالیز ندارد و ادامه تخلیص با انواع کروماتوگرافی سازگار است. لازم به توضیح است که استخراج Y IgG تنها بر اساس روش پولسن، راندمان مطلوبی ندارد و

بحث
IgY عمده‌ترین کلاس آنتیبادی در سرم پرنده‌گان است که تفاوت ساختمانی و عملکردی زیادی با IgG پستانداران دارد (4-10). فراوانی این آنتیبادی در زردۀ عدم نیاز به روشهای تهاجمی مانند خونگیری و

امکان تولید آن بر علیه انواعی از آنتیژنهای باعث شده تا به عنوان منبع مهم و قابل توجهی برای تولید آنتیبادی مطرح شود (9-13). در مطالعه حاضر با ترکیبی از دو روش آب مقطر اسیدی و ترسیب با PEG پروتئین‌های زردۀ به خوبی مناسبی محلول و از مواد لیپیدی زردۀ جدا گردید. آکیتا و ناکایی نشان داده‌اند که رقیقسازی با آب مقطر اسیدی روشهای ساده و کارآمد برای استخراج

ناشی از شرایط مطلوبتر این‌سازی مرغ‌ها بوده است. در مطالعه فیچتال و همکاران (18) که از کروماتوگرافی تعویض کاتیونی برای خالص‌سازی IgY استفاده شد، میزان خلوص 60-69 درصد و راندمان 60-65 درصد گزارش گردید. در مطالعه دیگر، هاتا و همکاران (19) از کروماتوگرافی تعویض آنیونی دیاتیل آمینواتیل سفاسل بعد از ترسیب توسط سولفات سدیم را برای تخلیص IgY استفاده کردند. نتیجه مطالعه آنها نشان داد که IgY با درجه 98 خلوص و راندمان، به ترتیب 98 و 73 درصد بدست آمد است. کروماتوگرافی تیوفیلیک (T-gel) روش دیگری برای خالص‌سازی IgY است که هانسن و همکاران (4) از آن استفاده کردند. لازم به توضیح است که روشهای کروماتوگرافی تعویض یون و تیوفیلیک اگرچه برای تخلیص IgY تام مفید هستند ولی برای تخلیص IgY اختصاصی قابل استفاده نیستند.

نتایج این مطالعه نشان داد، روش بکار رفته برای تخلیص IgY اختصاصی، روشهای ساده، با خلوص بالا و با راندمان نسبتاً مناسب است و برای تخلیص IgY اختصاصی علیه سایر آنتیژن‌ها در مقیاس کم مشخص گردید که با این‌سازی مناسب مرغ‌ها می‌توان سهم IgY اختصاصی نسبت به IgY تام را تا حد امکان افزایش داد. چنین نتایجی در کنار مزیتهاي IgY باعث می‌شود تا بتوان از آن به عنوان منبع مناسب و

با عذر هدر رفتن بخش قابل توجهی از آن می‌شود (17).

پس از کروماتوگرافی جذبی که به عنوان مرحله نهایی تخلیص استفاده شد، محصول IgY اختصاصی با درجه خلوص بسیار بالا (نزدیک به 99 درصد) و راندمان بیش از 75 درصد بدست آمد. بعلاوه، نتایج این مطالعه نشان داد که وزن مولکول کامل IgY حدود 190 و وزن زنجیره‌های سبک و سنگین آن به ترتیب 27 و 67 کیلوودالتون است. در مقایسه با این نتایج، وردولیوا و همکاران که از روش کروماتوگرافی جذبی با استفاده از لیگاند سنتزی TG19318) برای خالص‌سازی IgY استفاده نمودند، توانستند مخصوصی با خلوص و راندمان به ترتیب 90 و 98/5 درصد بدست آورند (1). در مطالعه دیگری که توسط کوک و همکاران (11) با استفاده از روش کروماتوگرافی جذبی بعد از ترسیب توسط سولفات آمونیوم انجام گرفت، میزان راندمان آنتیبادی حاصله 81 درصد گزارش شد، ولی درجه خلوص گزارش نشد. بعلاوه این حقین نشان دادند که IgY اختصاصی بدست آمده نزدیک به یک درصد محتواي IgY زرده بوده است. اگرچه راندمان IgY در مطالعه حاضر از مطالعات کوک و وردولیوا کمتر بوده، ولی خلوص این محصول به میزان قابل توجهی بالاتر از مطالعات مشابه بوده است. بعلاوه نتایج این مطالعه حاکی از آن است 4-5 درصد محتواي IgY زرده را IgY اختصاصی تشکیل می‌دهد. این موضوع احتماً

انسانی است به اشکال مختلف در تشخیص طبی قابل استفاده میباشد.

و افری از آنتیبادی با اهداف مختلف استفاده نمود. برای مثال IgY بدست آمده در مطالعه حاضر که علیه IgG

References

1. Verdoliva A, Basile G, Fassina G. Affinity purification of immunoglobulins from chicken egg yolk using a new synthetic ligand. J chromatogr B. 2000; 749: 233-242.
2. Narat M. Production of antibodies in chickens. A review, Food technol Biotechnol. 2003; 41(3):259-267.
3. Leslie GA, Clem LW. Phylogeny of immunoglobulin structure and function. 3 Immunoglobulins of the chicken. J Exp Med. 1969; 130(6):1337-1352.
4. Hansen P, Scoble JA, hanson B, Hoogenraad NJ. Isolation and purification of immunoglobulins from chicken eggs using thiophilic interaction chromatography. J Immunol Methods.1998; 215(1-2): 1-7.
5. Kronvall G, Seal US, Finstad J, Williams RCJ. Phylogenetic insight into evolution of mammalian FC fragment of IgG globulin using staphylococcal protein. AJ Immunol. 1970; 104: 140-145.
6. Tini M, Jewel UR, Camenisch G, Chilov D, Gassmann M. Generation and application of chicken egg-yolk antibodies. Comp Biochem Physiol. A Mol Integr Physiol. 2002; 131: 569-574.
7. Larsson A, Wejaker PE, Forsberg P, Lindahl T. Chicken antibodies: a tool to avoid interference by complement activation in ELISA. J Immunol Methods.1992; 156(1): 79-83.
8. Larsson A, Karlsson-Parra A, Sjoquist J. Use of chicken antibodies in enzyme immunoassays to avoid interference by rheumatoid factors. Clin Chem. 1991; 37(3): 411-414.
9. Zhang WW. The use of gene-specific IgY antibodies for drug target discovery. A review. Drug Discov Today. 2003; 8(8): 364-371.
10. Tu Y-Y, Chen CH-CH, Chang H-M. Isolation of immunoglobulin in yolk (IgY) and rabbit serum immunoglobulin G (IgG) specific against bovine lactoferrin by immunoaffinity chromatography. Food Res International. 2001; 34:783-789.
11. Cook CL, PAO W, Firea JR, Anderson BE, Fryer JP. Simple purification methods for an α -Galactose-specific antibody from chicken eggs. J Biosci Bioengi. 2001; 91(3): 305-310.
12. Akita EM, Nakai S. Immunoglobulins from egg yolk: Isolation and purification. J Food Sci.1992; 57(3): 629-634.
13. Schade R, Schniering A, Hlinak A. Polyclonal avian antibodies and extracted from egg yolk as an alternative to the production of antibodies in mammals. A review. ALTEX. 1992; 9(2): 43-56.
14. Toshihiko K, Takahik O, Yoshihiro S, Yoshio N. Immunization against dental caries. A review. Vaccine. 2002; 20: 2027-2044.
15. Gürtler M, Fehlhaber K. Growth of Salmonella enteritidis in yolk from eggs laid by immunized hens. Int J Food Microbiol. 2004; 90: 107-113.
16. Kobayashi CH, Yokoyama H, Nguyen SV, Kodama Y, Kimata T, Izehi M. Effect of egg yolk antibody on experimental Cryptosporidium parvum infection in scid mice. Vaccine. 2004; 4652: 1-4.
17. Akita EM, Nakai S. Comparison of four purification methods for the production of immunoglobulins from eggs laid by hens immunized with an enterotoxigenic E. coli Strain. J Immunol Methods.1993; 160(2): 207-214.
18. Fichtal J, Charter EA, Lo KV, Nakai S. Purification of antibodies from industrial separated egg yolk. J Food Sci.1993; 58(6): 1285-1290.
19. Hatta H, Kim M and Yamamoto T. A novel isolation method for hen egg yolk antibody, "IgY". Agric Biol Chem.1990; 54(10): 2531-2535.
20. polson A, Von Wechmar M.B, Van Reggenortel MHV. Isolation of viral IgY antibodies from egg yolks of immunized hens. Immunol. Commun.1980; 9: 475-493.
21. Roe S. protein purification techniques. 2nd ed. 2001; PP. 28-32.

22. Linden CD, Roth TF. IgG receptors on fetal chick yolk sac. *J Cell Sci.* 1978; 33: 317-328.
23. Laemmli U.K. Cleavage of structural proteins during the assembly of the head of bacteriophage T4. *Nature.* 1970; 227: 680-685.
24. مصطفایی علی. راهنمای نظری و عملی الکتروفورز پروتئین در ژل، چاپ دوم. انتشارات یادآوران. 1382، ص: 35-61.
25. Isoelectric focusing. Principles and methods. Pharmacia fine chemicals. Uppsala, Sweden. 1982; 45-64.
26. Polson A, Potgieter GM, Largier JF, Mears GEF, Joubert FJ. The fractionation of protein mixtures by linear polymers of high molecular weight. *Biochim Biophys Acta.* 1964; 82: 463-470.
27. Wickerhauser M, Hae YK. Large scale preparation of macroglobulins. *Vox Sang.* 1972; 23: 119-125.